

צבי טל, העולם הזה

אשר ביתן:

„אני לא רואה סיבה שלא לפרסם את הספר!“

הסופר סאלמן רושדי הודיע שהוא מתחרט על הדברים שכתב בסיפורו „פסוקי השטן“, וגם התנצל לפני העולם המוסלמי, שבו פגע. ואמנם, החוזה שהוצא על ראשו אולי בוטל, אבל בעולם המוסלמי עדיין לא נרצחו הרוחות. יש הנעמדים על רגליהם ואומרים „לא“ לסחטנות, ויש המתקפלים. פניתי אל המו"ל הישראלי אשר ביתן מהוצאת „זמורה ביתן“, שפירסמה בעבר שניים מספריו של רושדי, ושאלתי אותו מה דעתו על פרשת „פסוקי השטן“, ואם הוא זוכר מיקרה דומה בעבר.

לא היה דבר כזה במאה הנוכחית. אמנם, הפרשה מזכירה את שריפת הספרים על-ידי הנאצים, אבל מיקרה כזה, שמודיעים על פסקדין מוות לסופר, אני לא זוכר שקרה אי פעם.

● לפני ימים אחדים רואיינו מו"לים בארצות-ישׁווי נות, וכולם אמרו שהם לא ייכנעו לסחטנות. בימים האחרונים כבר מזמרים זמירות אחרות. בהכרח את המו"לות הבינלאומיות, מה דעתך — ייכנעו או לא? לדאבוני, יש לי ההרגשה שהם ייכנעו. קשה מאוד להילחם בהמון משתולל. לא שאני לא מבין אותם. ובכל זאת, זאת כניעה לסחטנות, וזה מפחיד.

● הוצאת „זמורה ביתן“ הוציאה בעבר את „בר

ספרים

שהי ואת „ילדי הצוות“, שני ספרים של סאלמן רושדי. די. האם גם הם עוררו תגובות?

לגמרי לא, ולכן גם לא היתה להם הצלחה מיסחרית. מאוד יכול להיות שהיום ירצו אנשים לדעת מה הסופר הזה כתב, ופתאום תהיה ערנה לשני הספרים שלו שכבר הורפסו בארץ.

● ומה לגבי „פסוקי השטן“? האם אתם תוציאו אותם לאור?

מאחר ואנחנו הוצאנו את ספריו של רושדי בארץ, היתה מין הסכמה של אופציה ראשונה לנו על כל ספר חדש שלו. כשהתחלנו להתעניין בסטוקן השטן. לפני שלושה-ארבעה חודשים, נאמר לנו שאנחנו באופציה שנייה. אז עוד לא היה רעש כזה סביב הספר.

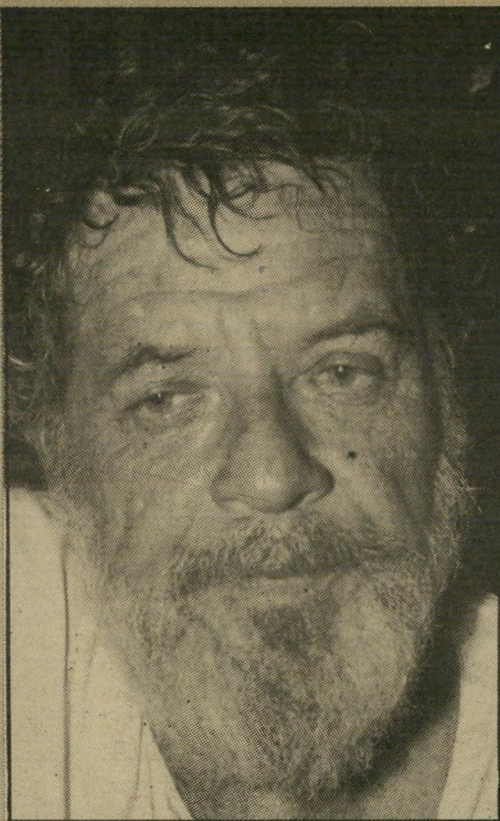
● אתם מוכנים להוציא אותו היום?

אם הדרישה למיקדמה על חשבון שכריסופרים תהיה סבירה, אני לא רואה סיבה מרוע לא.

● זאת מדינה שיש בה הרבה מאוד מוסלמים, המי רגזים בלאו הכי. אתם לא מפקחים?

זאת לא ברטניה. אני לא מאמין שיעזו לעשות כאן מה שעשו בכרפורה.

* האופציה ניתנה להוצאת כתר.

צבי טל, העולם הזה

דן בן-אמון:

„המילון המישטרי הוא כבר לא אקטואלי!“

„תישעה אחוז“, „כיפה אדומה“ ו„הבה נגילה“ לא נשׁ מעים לאוזן המצוייה כביטויים קרימינליים במיוחד. אבל מסתבר שלישראלי המצוי יש עוד הרבה מה ללמוד על עגת העולם התחתון.

בשבוע שעבר מורסם כי הוצאת-הספרים של המישטרה (אם יש דבר כזה בכלל) הוציאה לקסיקון לשימוש אנשי מישטרה ושופטים, ובו עשרות ומאות מושגים תמימים לכאורה. אולי כדי שהעבריינים, מצד אחד, ואנשי העולם התחתון, מצד שני, יהיו בראש אחד. חקרתי את המומחה דן בן-אמון, שלזכותו נרשם מילון הסלנג הראשון בעברית, אם הוא לא רואה בצעד הזה הסג-גת-גבול מצד המישטרה.

זו לא שאלה רצינית. לא מדובר בתחום בלעדי שלי.

● למדת משהו מהתגליות החדשות?

עדיין לא ראיתי את המילון.

● אתה מתכוון להוציא המשך למילון שלך?

בוודאי. אבל מדובר בעבודה רצינית, שלוקחת זמן רב. מזה שנה וחצי אני מפרסם כדבר השבוע מדור שנקרא „בחיפיות הלשוני“, ובו מתפרסמים חידושי-סלנג.

שפה

● זאת אומרת שיש לך מה להוסיף?

בהחלט. מילון אינו יכול להיות סופי. תמיד יבוא לו המשך. זו שפה חיה, המתחדשת כל הזמן.

● ומה דעתך על המילון של המישטרה?

אני חושב שהמילון שלהם כבר לא אקטואלי. זאת שפה שנוערה להיות שפטי-סתר, וברגע שהיא מתפרסמת והופכת לרשות הרבים, היא מתבטלת באופן אוטומטי, והם יאלצו להמציא מושגים חדשים.

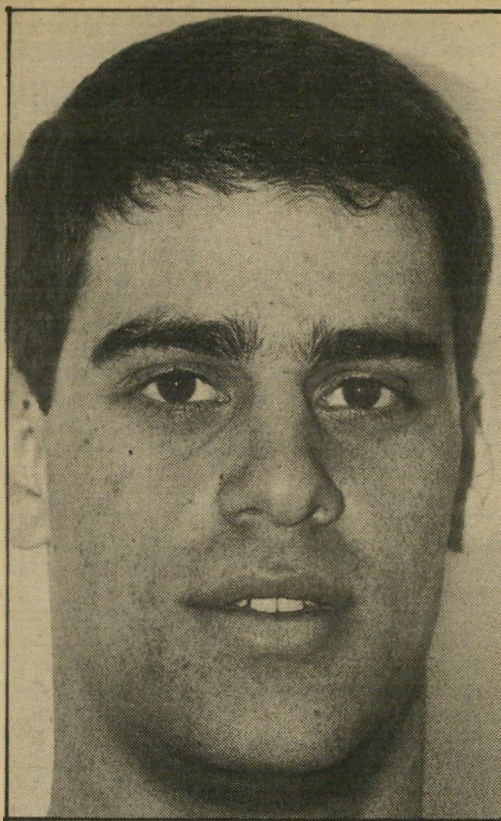
יש לזה ערך כקוריוז. זה גם מעניין, אבל אין לזה ערך כשפת סתרים, שזהו הרעיון המרכזי מאחורי המונחים.

● זאת אומרת שאין לשפה ערך מבחינה בלשנית. איי-אפשר להכניס מונחים כאלה לסלנג?

לא יודע. למילונים שלנו אני לא מכניס מונחים שאני לא מכיר, או דברים שצריך להסביר לי. צריך לבדוק אם מילה היא חלק מהשפה המדוברת הכלל-ארצית. כבר מהרגע הראשון שהתחלנו בעבודה על המילון החלטנו שאנחנו לא מקבלים תרומות.

● אז באלה תתחמכים אתם מוציאים מילים חדשות? מהספרות, מהשירה, משמיעה. אין לי עניין במונחים טיפוסיים למיקצוע מסויים. לא בתחום העבריינות, וגם לא בתחום המוסר.

למונחים מיקצועיים אין ערך לקהל הרחב. (אורית זרובבל)

צבי טל, העולם הזה

נדב הנפלד:

„צימצום הליגה הלאומית יפגע במוטיבציה!“

על הכדורסל הישראלי עוברים שינויים, ובאחרונה סיפר „העולם-זה“ על הקמת „אירגון-שחקני-הכדורסל“. סוכן השחקנים, נתן אמיר, הגיש לאיגוד-הכדורסל הצעות לשינויים במיבנה הליגה הלאומית והארצית. לפי הצעות, יהיו בליגה הלאומית שמונה קבוצות. הוא מבקש לאשר מעבר חופשי של שחקנים זרים מקבוצה לקבוצה, בתום עונה. כיום ניתן למועו משחקן זר לעבור מקבוצה לקבוצה, אלא רק לאחר תקופת-צינון של שנתיים. לנדב הנפלד, שחקן כדורסל של קבוצת „א.ס. רמת-השרון“, יש מה לומר על-כך:

ההצעה הראשונה בתוכנית לצימצום הליגה הלאומית עלולה לפגוע במוטיבציה להשתפר ולהתקדם, במיוחד אצל הקבוצות המדרוגות בחלק התחתון של הטבלה. כיום קיים מאבק מעניין ומושך, כי קבוצות משתפרות ואף מפתיעות. הן מנסות להתקדם, מתוך רצון מתמיד לעלות ולהתבסס בצמרת הטבלה, וגם בגלל החשש מירידה לליגה הארצית בתום העונה.

● האם הצעה זו תפגע בליגה הארצית?

כן, זה ירחיק עוד יותר את הפער בינה ובין הליגה הלאומית. זה יבודד את הליגה הלאומית, שהעלייה אליה תהפוך למשימה קשה מאוד. הקבוצות בליגה הארצית עלולות לאבד אתגור ורצון להתפתח באופן מיקצועי.

● האם יש מקום להכנסת שיפורים בתוכנית, אם נניח לרגע שהיא תאושר?

כדורסל

אם תאושר, אני מייצץ, מתוך חוסר-בטחון, שיוקמו שתי מיסדות גרות: אחת תכלול את שמונה הקבוצות החזקות, והשנייה מיספר זהה של הקבוצות החלשות יותר. החשוב מכל שהן יהיו כפופות למיסגרת כוללת אחת, לאירגון-גג אחד. כך יתאפשר קישורי גומלין קבועים, שיתבטאו במישחקים ובאימונים משותפים. בדרך זו ניתן להקטין באופן חלקי את הבעיות שיוצרת התוכנית.

● הצעתו בעניין הזרים מקובלת עליו?

כעיקרון, זו הצעה טובה, מכיוון שאינני רואה איך מסוגלים לאסור על שחקן זר או ישראלי לשחק בקבוצה מסויימת. כל שחקן הוא ריכוזי וחופשי לגבי החלטות הקשורות בעתידו המיקצועי. כך המצב לגבי כל עובר בסקטור אחר, ואין שום סיבה שהכדורסל יהיה יוצא-דופן. מאידך יש לשמור על כך שמיספר הזרים יוגבל. בליגה הלאומית קיימת הגבלה של לא יותר משני שחקנים זרים בקבוצה, כדי שהליגה לא תהפוך לאמריקאית, עם מיעוט ישראלי.

● מוזר מאוד שאין קליטת שחקנים זרים בליגה הארצית.

יש מקום לאשר לפחות קליטתו של שחקן זר אחד לכל קבוצה. שחקן זר בדרך-כלל משחק ברמה גבוהה, ומשפר את יכולתם המיקצועית של חבריו בקבוצה. בליגה הארצית צריכה להיות הגבלה של מיספר השחקנים הזרים, בגלל אותן הסיבות שהיא קיימת בליגה הלאומית. (שווד רכטמן)